Leidingdeel

Johannes de Doper

Bijbelstudie 1

Lezen Lukas 1: 5-25
Zingen Psalm 141:2, Lofzang van Zacharias: 1 en 5

Kerngedachte

Verwacht jij wat je bidt?

Extra informatie voor de leiding

Achtergrondinformatie.
In deze periode tussen het Oude en Nieuwe Testament gebeurde veel. Na de macht van de Perzen en de Grieken brak een periode aan waarin de Joden zelf aan de macht kwamen, in de periode van de Makkabeeën. Het leek zo mooi, maar deze Makkebese heersers werden steeds machtbeluster, corrupter en heidenser. In het jaar 63 voor Christus nam de Romeinse generaal Pompeius Jeruzalem in. Hij ging de tempel binnen en zelfs het heilige der heiligen. Voor de Joden was dit de ernstigste manier van heiligschennis.

Al meer dan 400 jaar was er in Israël geen profeet opgestaan. Na de woorden van de profeet Maleachi zweeg Gods stem. Geen profeet, geen boodschap uit de hemel. Al jaren waren de Romeinen de baas in het land. Deze heidense Romeinen hadden op allerlei manieren hun invloed in het land. Op allerlei plekken in het land waren Romeinse soldaten gelegerd, en langs alle grote wegen stonden tolhuizen – waar geld moest afgedragen worden aan de Romeinen. Op de troon zat koning Herodes de eerste. Hij, als Edomiet (nakoming van Ezau) was door de Romeinen benoemt als koning van Judea.
Vanaf 20 voor Christus begon Herodes, koning over Judea, met een grootse verbouwing van de tempel. De tempel werd daarbij gerenoveerd en vergroot. Hij moet prachtig zijn geweest om te bekijken. Maar ondanks dat: God sprak niet. De tijden leken donkerder dan ooit. En in deze tijd leefden Zacharias en Elisabet, een echtpaar zonder kinderen. Zacharias had als priester belangrijk werk. Vijf keer per jaar ging hij op reis naar Jeruzalem om daar zijn priesterwerk te doen. Als priester in de priesterorde van Abia was hij naast de grote feesten, nog twee keer in het jaar met zijn priesterorde aan de beurt.
De verhalende vorm uit de Bijbelstudie is ontleend aan het naslagwerk van .. , wat ook bevestigd wordt in het artikel Kerkelijke Rondschouw uit de Waarheidsvriend van 24 december 1931. https://www.digibron.nl/viewer/collectie/Digibron/offset/0/zoekwoord/%22Laat+spoedig+voortspruiten+een+spruit+uit+David./id/tag:Waarheidsvriend,19311224:newsml_e3ad18215fddc1bdd1663a8c09ad6764

Persoonlijke toepassing:
Wat kunnen we ons soms druk maken over wat anderen van ons vinden. Als een vriend(in) of klasgenoot een opmerking maakt over jou, over je kleding, je fiets of je uiterlijk, kan dat flink binnenkomen. In Lukas 1 lezen we wat de Heere over Zacharías en Elisabet zegt. ‘En zij waren beide rechtvaardig voor God, wandelende in al de geboden en rechten des Heeren onberispelijk.’ Wat een voorrecht als God zó over je spreekt.

Aanwijzingen en antwoorden

Alternatieve startopdracht.

Opdracht: Maak verschillende quizvragen over het verhaal van Zacharias op een kaartje. Ze kunnen hun antwoorden opschrijven of in groepjes bespreken.

Afronding: Hang deze kaartjes op of geef ze door en laat de jongeren de vragen beantwoorden. Bespreek na afloop de antwoorden gezamenlijk en vul aan waar nodig.

Vraag 1.

a. Overeenkomsten: Dominee bidt voor de gemeente, gemeente bid mee. In de kerk wordt ook de zegen uitgesproken. Op de zondag vaste tijden.
   Verschillen: in de tempel met reukwerk, in de kerk in woorden. In de tempel bidden om de eerste komst van Christus, in de kerk om zijn tweede komst.
b. Vaste tijden, dus bijvoorbeeld bij het begin en einde van de dag.

Vraag 2.

a. Izak en Rebecca, Abraham en Sara, Manoach en zijn vrouw (ouders van Simson), Hanna (moeder Samuël) en Rachel (vrouw van Jakob) waren ook jaren onvruchtbaar.
b. Uit jouw geslacht kon de beloofde Messias niet geboren worden. Kinderen zijn een erfdeel van de Heere. Zowel een gesprek van God, als ook eigendom van de Heere.

Vraag 3.

a. Eigen invulling
b. Eigen invulling
c. Soms kan het lijken of God een gebed niet verhoord. Verwachten wij dan nog verhoring?

Vraag 4.

Gabriël wijst erop dat hij een hemelse boodschapper is. Daarin bewijst hij zijn autoriteit en hemels gezag.

Vraag 5.

Dat Christus de Voorbidder wordt genoemd, betekent dat Hij optreedt als onze pleitbezorger of bemiddelaar bij God de Vader. Hij neemt het voor ons op en bidt voor zijn kinderen, in situaties waarin we zondigen of tekortschieten. Jezus pleit daar bij de Vader en biedt genade en vergeving.

Vraag 6.

Eigen invulling.

Vraag 7.

Johannes is een profeet van de "Allerhoogste," een titel voor God, waarmee de macht en soevereiniteit van God wordt benadrukt.

Johannes’ rol als profeet is bijzonder, omdat hij niet alleen over Gods woorden spreekt, maar ook specifiek de Messias aanwijst. Hij bereidt de weg voor Jezus, de Zoon van de Allerhoogste. Dat Johannes "profeet van de Allerhoogste" genoemd zal worden, betekent dat hij een unieke profetische taak heeft om de komst van Jezus aan te kondigen en het volk Israël te wijzen op de vergeving van zonden die door Jezus zal komen. Zijn bediening was cruciaal om de mensen voor te bereiden op de komst van de langverwachte Messias.

Vraag 8.
Allereest wijst Johannes naar het ware licht, Jezus Christus.
Johannes geeft licht aan hen die in duisternis zitten door zijn profetische rol als wegbereider voor Jezus. Hij wijst mensen naar Jezus, het ware licht, en roept hen op tot bekering en een leven in vrede met God. Johannes' boodschap geeft hoop en bevrijding voor mensen die gevangen zitten in de schaduw van de dood en zonde.

Vraag 9.
De naam Johannes is geen toevallige keuze, maar een door God gegeven naam die een krachtige boodschap bevat: de komst van Johannes en zijn bediening laten zien dat God genadig is en Zijn volk (en de wereld) een nieuwe kans geeft. Het benadrukt dat de redding en het licht die door Jezus worden gebracht, voortkomen uit Gods oneindige genade.

Vraag 10.
Zacharias en Elisabet waren kinderloos en baden vermoedelijk jarenlang om een kind (Lukas 1:13). Hun gebed werd verhoord op een unieke en genadige manier: God gaf hen een zoon, Johannes, op hoge leeftijd.
Johannes werd geroepen om de Messias aan te kondigen, de "Spruit uit David." Zijn bediening markeerde de vervulling van eeuwen van gebeden waarin Israël verlangde naar Gods verlossing en de komst van de Redder. Het drukt de hoop en verwachting uit van Israël dat God de beloofde Messias, de "Spruit uit David" (Jeremia 23:5), zou sturen. Deze Messias zou het volk redden en het koninkrijk herstellen. Johannes de Doper werd door God gezonden als de profeet die dit gebed zou inleiden. Hij was de voorloper die het volk opriep tot bekering en hen voorbereidde op de komst van Jezus, de Messias.
Johannes wijst in Johannes 1:29 op Jezus als *"het Lam van God dat de zonde van de wereld wegneemt."*

Bijbelstudie 2

Lezen Johannes 1:9-28
Zingen Psalm 36: 3 en 68:2

Kerngedachte
Hij moet groeien en ik moet minder worden.

Extra informatie voor de leiding
-

Aanwijzingen en antwoorden
Startopdracht:

Alle antwoorden zijn in principe goed. Het gaat erom dat ze nadenken over wat ze over zichzelf zouden vertellen, als inleiding op het Bijbelgedeelte waar Johannes de Doper deze vraag ook krijgt.

Vraag 1. In Johannes 1 komen we meer te weten over wie Johannes is

a. Antwoorden:
    - Ik ben de Christus niet
    - Niet Elia
    - Geen profeet
    - Onwaardig om de schoenriem van de Heere Jezus los te maken
    - De stem van de roepende in de woestijn
b. Hier zijn alle antwoorden in principe goed. Het gaat erom dat ze nadenken over de toch wel wat opmerkelijke antwoorden van Johannes de Doper.

Vraag 2.

Uiterlijk: Beiden dragen een mantel van kamelenhaar en een gordel van leer. Dit is te vinden in Markus 1:6 en 2 Koningen 1:8.

Boodschap: Elia wijst de ene ware God aan (dit is de lezen in 1 Koningen 18). Johannes wijst de Heere Jezus aan, zie het Lam Gods (Johannes 1:29).

Vraag 3.

a. Verschillen

- De Heere Jezus zegt dat Johannes veel meer is dan een profeet (Matth. 11:9) Johannes zegt van zichzelf geen profeet te zijn.
- De Heere Jezus zegt dat er onder de mensen niemand (geen leraar) is die meer is dan Johannes (Matth. 11:11), Johannes zegt van zichzelf dat hij maar een stem is. Niet waard om Christus' schoenriem los te maken.
- De Heere Jezus zegt in Matth. 11:14, hij is Elia die komen zou. Dat gaat om de geest en kracht van Elia, niet de persoon zelf. Johannes zegt echter van zichzelf dat hij Elia niet is.

Overeenkomsten:
- De roepende stem, de wegbereider (Matth. 11:10).

b. Van die strekking dat de Heere Jezus veel positiever over Johannes praat, dan Johannes over zichzelf praat.

c. Hij had hem lief, het was Zijn kind. Maar ook om zijn boodschap niet te ontkrachten.

Vraag. 4.

a. De Heere schakelt mensen in om Zijn Woord te verkondigen, om zo dicht mogelijk bij ons te komen. Hoewel we het van de Heere moeten aannemen, weet Hij dat het voor ons makkelijker is om aan te nemen als het door iemand wordt verteld die precies zo is zoals we zelf zijn. Tevens had de Heere dit voorzegd, dat Johannes de wegbereider zou zijn.
b. Verschillende antwoorden kunnen hier goed zijn.
    - Door de dominee in de kerk
    - Door de Bijbel te lezen
    - Door JV, zondagsschool, catechisatie
    - Door de schepping

Johannes had de opdracht om lichtdrager te zijn in deze wereld. Die opdracht hebben wij ook.

Stelling: Johannes was een heel speciaal persoon. Zijn opdracht was anders dan onze opdracht als christen.

De bedoeling hier is dat het concreet wordt en dichterbij komt. De stelling is bewust prikkelend neergezet om aan het denken te zetten. Het gaat erom dat ze erachter komen dat Johannes een mens was zoals ieder ander. Hij had wel een bijzondere roeping. Echter mogen wij als christenen ook over de Heere Jezus vertellen, ook al is de situatie van ons dan anders dan die van Johannes.

Afronding:

Hier zijn veel antwoorden goed. Denk bijvoorbeeld aan zijn nederigheid, zijn toewijding aan zijn taak, het aanwijzen van Christus. Zijn liefde voor de Heere Jezus. Zijn eerbied voor Hem.

Bijbelstudie 3. De prediking van Johannes de Doper

Lezen: Mattheüs 3: 1-12
Zingen: Psalm 51: 4 en 40: 4

Kerngedachte

Bekeer je, belijd je zonden en zie uit naar Hem Die de zonde wegneemt.

Extra informatie voor de leiding

Focus:

- Het was de taak van Johannes de Doper om de mensen op te roepen om zich te bekeren van hun zonden. De weg in de harten en levens van de mensen moest vrij gemaakt worden voor de Zaligmaker, het Lam van God.
- Wanneer de mensen gedoopt wilden worden, moesten zij hun zonden belijden. Het Joodse volk is geleerd zichzelf te rechtvaardigen (zoals ook blijkt uit de woorden van Johannes uit vers 9), maar Johannes leert hun zichzelf te beschuldigen. Want alleen zij, die ertoe gebracht worden om met droefheid en schaamte hun schuld te erkennen, zijn bereid Jezus Christus als hun Gerechtigheid aan te nemen (M. Henry).
- Johannes wijst Jezus aan als het Lam van God, Dat de zonden der wereld wegneemt.

Achtergrondinformatie

- Johannes is in de woestijn van Judea, dit is geen woestijn zoals wij voor ogen hebben, zand en/of wildernis, maar M. Henry spreekt over een plek die niet zo dichtbevolkt was als andere plaatsen. Er liggen 6 steden. Hij doopt bij Bethabara. Dit kan gemakkelijk de oude doorwaadbare plaats zijn door de Jordaan waar het volk Israël het beloofde land binnentrok. De plek waar zij twaalf stenen opstapelden naar het bevel van de Heere (Jozua 4).
- Johannes preekt: ‘Bekeert u’, dat is: ‘verander van gedachten’. In het OT betekent dat dat de verhouding tegenover God anders moest worden. Dat had invloed op iemands daden en keuzes, want het draagt de betekenis van ‘omkeren’ in zich, d.w.z. dat gedachten en leven een andere weg inslaan. Uiterlijke tekenen van bekering zijn o.a. gebeden van berouw, belijdenis en afwijzing van de zonde (zie studiebijbel hsv).
- ‘Het koninkrijk der hemelen is nabijgekomen’. Johannes roept het volk op om alle hindernissen uit hun leven te verwijderen die de ontvangst van de Messias en Zijn Koninkrijk in de weg konden staan.
- Johannes de Doper is de vervulling van Jes. 40:3 en ook van de profetieën van Maleachi over de engel die de weg bereidt voor de Messias (Mal. 3:1) en over Elia (Mal. 4:5-6). Ook zijn uiterlijk deed denken aan de profetieën over ‘Elia’ die terug zou komen om de weg te bereiden voor de dag van Gods toorn. Johannes droeg dezelfde kleding als nomadische woestijnbewoners, die met armoede werd geassocieerd. Sprinkhanen en wilde honing waren geen ongewoon voedsel voor deze woestijnbewoners.

Aanwijzingen en antwoorden

Startopdracht

Johannes zegt dat we vruchten van bekering moeten voortbrengen (Matth. 3:8). Teken twee bomen op een papier of op een bord. Laat de jongeren op post-its goede en slechte geestelijke vruchten opschrijven en bij de bomen plakken. Je kunt meteen aangeven dat de een goede en de ander slechte vruchten draagt, maar je kunt ook later de scheiding aanbrengen. De jongeren zullen ongetwijfeld zeggen dat ook mensen die bekeerd zijn, zonden doen. Je mag aangeven dat dat waar is, maar dat die zonden worden weggesnoeid (zie Joh 15).
Ga vervolgens in op de vraag wat er met de beide bomen zal gebeuren (Matth. 3:10).

Vraag 1.

Roepen, de weg bereiden, de zonde aanwijzen, brengen tot boete, klaarmaken voor de Zaligmaker.

Vraag 2.

a. Bereid je voor/bekeer je. Belijd je zonden en zie uit naar Hem Die de zonde vergeeft.
b. Praat hier met elkaar over. Zie ook 'achtergrondinformatie'. We moeten alles uit de weg ruimen wat zonde betreft, wat de komst van Jezus in ons hart in de weg kan staan. En wat bij antwoord a staat, geldt ook voor ons.

Vraag 3.

a. Omdat de mens verdorven is en God en zijn naaste haat. De mensen zijn ook niet genegen om hun zonden te belijden, maar veel meer zichzelf te rechtvaardigen. Het is de manier van Johannes om zo de oneffenheden aan te wijzen. Ze zeggen wel: zijn kleed was ruw en zijn tong ook. Hij vleide niemand, maar wees de zonde heel direct aan om te bewegen tot bekering.
b. Probeer de jongeren uit de tent te lokken. Zulke woorden geven je ergernis. Dat kan ook gebeuren als de dominee iets zegt wat jij liever niet wilt horen. Als je dat gevoel van ergernis hebt, moet je je juist bedenken: en nu opletten, dit is belangrijk.
c. De Joden dachten dat het kind van Abraham zijn een grond was om op te steunen. Johannes en later Jezus zeggen dat dat absoluut niet het geval is. Het komt erop aan gehoorzaam te zijn aan de oproep tot bekering en geloof. Het verbond heeft wel een 'voordeel', nl. dat Gods beloften erin vervat zijn, nl. dat Hij ons zalig wil maken op kosten van Zijn Zoon.

Vraag 4.

Wie?	Iedereen	Tollenaars	Soldaten
Wat?	Kleding en voedsel delen	Niet meer eisen dan voorgeschreven	- Niemand lastig vallen - Tevreden zijn met soldij

a. Het valt op dat Johannes vruchten noemt die te maken hebben met de specifieke situatie van iemand. Voor een gemiddelde Jood was het niet moeilijk om een ander niet lastig te vallen, maar wel moeilijk om te delen van het weinige wat ze zelf bezaten. Voor een tollenaar was de zonde van fraude dichtbij. Johannes zegt dat ze die zonde niet moeten doen. Blijkbaar vraagt het voortbrengen van vruchten offers. Denk ook aan de boom die gesnoeid moet worden om meer vruchten voort te brengen.
b. *Lees eens Romeinen 12: 9-21. Dit gedeelte kun je waarschijnlijk niet helemaal lezen met de groep. Eventueel kun je de teksten verdelen of er een aantal dingen uit halen in de bespreking.*

Het belangrijkste is dat het voor de jongeren duidelijk wordt dat vruchten voortbrengen meestal offers vraagt. Bijvoorbeeld je tijd en geld (Rom. 12:13 en 20), je ego (vs. 10,16), je eigen mening of oordeel (vs. 18, 19, 21).

c. Wat vind je ervan dat je levensboom elk moment kan worden omgehakt?
d. Als je daaraan denkt, wat vind je dan belangrijk in je leven?

Vraag 5.

a. *Vaak in verband met de offerdienst. De verzoening van de zonden voor Gods aangezicht.*
b. *Jezus is een verzoening voor onze zonden. 'Wetende dat gij niet door vergankelijke dingen, zilver of goud, verlost zijt uit uw ijdelen wandel, die u van de vaderen overgeleverd is, maar door het dierbaar bloed van Christus, als van een onbestraffelijk en onbevlekt Lam' (1 Petrus 1:18-19).*

<u>Afronding</u>

Lees met elkaar Lukas 13:6-8.

1. Kijk eens terug naar de startopdracht. Welke boom tekent jouw leven?
2. Denk eens terug aan de betekenis van de naam van Johannes: God is genadig.
3. Hoe komen de antwoorden op vraag 1 en 2 samen in het stukje uit Lukas 13?

Onze levensbomen zouden allang rijp zijn om omgehakt te worden, maar God is genadig. Hij geeft meer tijd en besteedt meer werk aan onze boom, opdat we goede vruchten gaan voortbrengen van geloof en bekering.

Bijbelstudie 4

Lezen Matt 11:1-6

Zingen Psalm 77:5, 103:9, 93:4 Lied: God is getrouw, Zijn plannen falen niet.

Kerngedachte:

Twijfel is voor een gelovige niet vreemd, maar is zeker geen kenmerk. Het geloof is een vaste grond. Zie HC zondag 7 v/a 21.

Extra informatie voor de leiding:

Twijfel kan soms verheerlijkt worden, alsof dat iets is wat aantoont dat je gelooft. Dit is niet hoe de Heere Jezus hiermee omgaat. Hij vermaant Johannes op een liefdevolle manier.

In dit hoofdstuk wordt wel ruimte gelaten om te twijfelen, niet om het goed te keuren, maar om de weg te wijzen. Zie ook de uitleg bij vers 3. Het overgebleven ongeloof, het leven in gebrokenheid, het onvolmaakte van ons mensen, ook van gelovigen. Belangrijk om naar onze jongeren te laten merken dat als de twijfel opkomt, ze weten dat ook een prediker als Johannes naar de Heere Jezus ging met zijn vragen en twijfels.

Achtergrondinformatie:

EXEGESE

Vers 1: Vers 1 is als het ware een tussenzin. Het legt uit wat er in het vorige hoofdstuk gebeurde. In hoofdstuk 10 kunnen we lezen dat de Heere Jezus de discipelen opdracht geeft om Zijn evangelie te verkondigen en wonderen te doen. Nu dat gebeurd is, gaat Hij Zelf ook het land in om te leren en te preken. Er staat in hun steden, dat betekent dat Hij gaat preken in Galilea, waar de discipelen vandaan komen.

Vers 2: Deze geschiedenis is bijna identiek te lezen in Luk 7:18-23. In het voorgaande wordt de geschiedenis van de jongeling te Naïn beschreven. Aan het eind daarvan staat "En het gerucht van Hem ging uit in geheel Judéa en in al het omliggende land". Dit grote wonder zal ook Johannes ter ore zijn gekomen, want zijn discipelen boodschapten hem al deze dingen (vers 18).

Vers 3: Johannes' vraag gaat er niet om of de Messias komen zal. Dat is voor hem een vaststaand feit. Hij had, net als de discipelen, een heel andere voorstelling van de Messias, dit blijkt uit Luk 22:24, waarin de discipelen vragen wie van hen de meeste was. Daar komt nog bij dat Johannes hoort van allerlei wonderen. Zou de Heere Jezus hem dan niet uit de gevangenis kunnen halen? Zeker als je in eenzaamheid bent, kan de twijfel een geduchte vijand zijn. Johannes mocht Hem aanwijzen bij de Jordaan en Hem het 'Lam van God' noemen. Hij had zelfs de Heere Jezus gedoopt en de stem uit de hemel gehoord. Had hij zich dan toch vergist? (Het nog overgebleven ongeloof (Matthew Henry) kan soms de kop opsteken in het uur van verzoeking. Het kan de wortel aantasten en aan de meest fundamentele waarheden doen twijfelen.) Johannes stuurt zijn discipelen naar de beste plek voor zijn twijfel: de Heere Jezus. Net als Petrus laat hij hier zien op Wie hij vertrouwt. Petrus zegt in Joh 6:68: "Heere, tot wien zullen wij heen gaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens." Van dat Levende Woord moeten we het hebben en verwachten. Johannes blijft niet met zijn vraag zitten, maar durft hem te stellen. Hiermee stelt hij zich kwetsbaar op, zeker als je bedenkt dat hij hun leermeester is.

Vers 4: Er is geen aanleiding om te denken dat Johannes deze vraag aan zijn discipelen geeft om henzelf te versterken. De Heere Jezus geeft duidelijk voor Johannes een boodschap mee terug naar de gevangenis. Ook de discipelen van Johannes worden nu geroepen om te getuigen. Wat is getuigen anders dan vertellen wat je gezien en gehoord hebt? Zo wordt ook hier bevestigd, dat het geloof is uit het gehoor (soms mag het versterkt worden door wat we zien).

Vers 5: Opvallend is dat de Heere Jezus (zie Luk 4:8) in Zijn eerste preek in Nazareth deze tekst ook voorgelezen heeft. Als Hij de boekrol teruggegeven heeft, begint Hij Zijn preek met: "Heden is deze Schrift in uw oren vervuld." Niet alleen in Jesaja 61, maar ook in Jes. 26:19, Jes. 29:18, Jes. 35:5, 6 wordt op deze manier over de Messias gesproken, al de wonderen worden aangekondigd. Wel laat Hij de zin over de loslating van de gevangenen weg. Dit zou voor Johannes een aanwijzing kunnen zijn, dat hij niet bevrijd zal worden uit de gevangenis.

Vers 6: Ook in de gelijkenis van de zaaier komt het woord geërgerd voor (Matth. 13:21). Hier gaat het om het zaad dat tussen de stenen valt. In tijd van verdrukking en vervolging, als de wortel niet diep genoeg zit, zal er ergernis zijn. Door de zaligspreking wordt Johannes voorzichtig vermaand en ook hierin klinkt een profetie van Jesaja door (Jes. 52:14, Jes. 53:3).

Aanwijzingen en antwoorden

Johannes in de gevangenis.

Vraag 1.

a. Laat als je er iemand op aanspreekt je eigen emotie doorklinken: "Ik vind het heel naar om te horen dat je vloekt." Dit kan opening geven om uit te leggen, waarom jou dit raakt. Iemand in een groep aanspreken, kan ook een reactie van de groep oproepen. Soms is dat helpend, soms kun je het beter tegen die persoon apart zeggen.
b. Johannes werd inderdaad om zijn geloof vervolgd. Hij kon het niet laten om de geboden van God op de eerste plaats te zetten.

Vraag 2

a. Ook de Heere Jezus was 40 dagen alleen en dan nog wel met de duivel erbij om Hem te laten twijfelen aan de voorzienigheid, de almacht en de bescherming van God. (Luk 4)

   Elia bij de beek Krith (1 Kon 17), Johannes op Padmos (Openbaringen 1), Mozes aan het hof van de farao, in de woestijn. Jozef in de gevangenis, Daniël. Manasse in de gevangenis (2 Kron 33:11 en Jona in de walvis Jona 1:17, waarvan de laatste 2 tot belijdenis komen.

b. Wat heeft het jou te zeggen dat de duivel ook de Heere Jezus aan het twijfelen probeerde te brengen? Hij alleen kon weerstand bieden tegen deze verleider met zijn twijfelzaaierij. Diezelfde Heere Jezus zit nu aan de rechterhand van Zijn Vader en bidt “dat uw geloof niet ophoude" (Luk. 22:32 en Hebr. 4:15-16) Zoek in je Bijbel een psalm op waarin ook getwijfeld wordt en bid daarmee tot God. Ps. 116.

Vraag 3

a. Zoals vuur en rook bij elkaar horen, maar als vuur niet fel brandt (niet genoeg droog hout/niet genoeg zuurstof) zal er rook ontstaan. Dat is ook zo met het geloof, als dat niet goed gevoed (niet uit de Bijbel lezen, niet naar de kerk, niet bidden, geen andere christenen

om je heen) wordt of onder druk (vervolging, moeilijkheden, zorgen, eenzaamheid) staat, dan ontstaat er twijfel.

b. Misschien moet je hier volmondig ja op zeggen, maar daar ook een vervolg aan geven, door te zeggen hier niet in te blijven hangen. We moeten aan de Heere belijden dat we twijfelen. Maar we mogen weten dat, vóór we bij Hem komen met onze twijfel, Hij al weet wat in ons hart leeft. En zag de vader in de gelijkenis de verloren zoon niet al van verre komen? We mogen ook naar elkaar uitspreken dat we het soms niet zo goed weten. Laten we vooral iemand opzoeken van wie we weten dat hij/zij de Heere kent. Hij of zij zal erkennen dat iedere gelovige zich afvraagt of de Heere wel afweet van hem/haar in alle nood en verdriet.
c. Hij durft het te delen met zijn discipelen en laat hen naar de Heere Jezus gaan met zijn vraag.

Vraag 4.

a. Hij gebruikt de woorden uit Jesaja 61:1. Maar Hij laat daar wel een stukje weg. Het stukje over de vrijlating van de gevangenen. Daaruit kan Johannes opmaken dat hij niet uit de gevangenis bevrijd zal worden.
b. De Heere Jezus veroordeelt Johannes niet om zijn twijfel. Wat betekent dat voor jou en mij? Hij weet van mijn twijfel voor ik het Hem vertel. Als wij geloven dat het Woord van God een levend Woord is, zal Hij ons ook antwoorden door Zijn Woord. Soms kan het helpen ook iemand anders te vertellen van onze twijfel en samen te zoeken naar en te bidden om antwoorden. Lees hierbij HC Zondag 52 vr/a 129 over het Amen, "veel zekerder dan ik het in mijn hart gevoel".
c. Waarover twijfel jij weleens? Bestaan van God (zoveel ellende op deze wereld), ga terug naar Gen. 3 en benadruk de trouw en het geduld van God.

   Hoort God mij wel? Hij hoort zelfs het geroep van jonge raven, Ps. 147:9 en gaat over de musjes, Matt. 10:29. In de Bijbel staan veel psalmen met grote vragen. Psalm 5. Zou die klacht niet over twijfel kunnen gaan, soms kun je of durf je er geen woorden aan te geven, omdat je voelt dat het zonde is om hierover te twijfelen...

   Neem, *HEER', mijn* bange *klacht ter* oren!
   Zie, *als 't aan woorden* mij ontbreekt,

   Ps. 141, 'k Roep, *HEER',* in *angst* tot *U ge*vloden,
   Ai, *haast U* tot *mijn* hulp *en* red;
   Hoor *naar de* stem *van* mijn *ge*bed,
   Daar *ik U* aanroep *in mijn* noden.

Als de Heere deze teksten Zelf in de Bijbel zet om te bidden, dan mag je ze nazeggen en 'om Jezus wil' zal Hij de twijfel weg nemen. En er zijn nog meer twijfelende mensen in de Bijbel, denk aan Petrus toen hij op zee wandelde met de Heere Jezus. Matth. 14:30.

De Emmaüsgangers als ze tegen elkaar zeggen, Luk 24:21: "En wij hoopten dat Hij was Degene Die Israël verlossen zou", hoor je de twijfel?

Vraag 5.

Iedere zondagmiddag/avond wordt de geloofsbelijdenis gelezen. Vaak kondigt de dominee dat aan met "we doen belijdenis van ons algemeen, ontwijfelbaar, christelijk geloof met de woorden van de

apostolische geloofsbelijdenis en eenieder spreekt met mij in zijn of haar hart: ik geloof...". Wat zegt hier het woord 'ontwijfelbaar'? GEEN twijfel mogelijk! Bedenk eens dat je dat iedere zondag hoort, zodat het in je hoofd blijft doorklinken en zich erin vastzet, zodat je het altijd zult onthouden. Ontwijfelbaar.

Afronding:

Wat is er nodig om niet te twijfelen om in het meer te duiken vanaf een rots? (Misschien kun je enkele vragen/antwoorden samennemen.)

- *Een bordje, zodat je weet hoe diep het is*. De Bijbel.
- *Ik kan niet zwemmen, dus ik duik niet,* nog geen geloof? Is er geen zwemvest, zodat je het toch kunt doen? Wat is er nodig om te kunnen geloven? Dat je het Woord van God voor waar houdt. Het geloof is als een zwemvest, waardoor je erop vertrouwt dat Hij je helpt bij moeilijke dingen, dat Hij erbij wil zijn. Zodat je nooit meer alleen bent.
- *De leider doet het voor*, een goed voorbeeld in onze omgeving kan veel verschil maken. We zien dan dat iemand ook op God vertrouwt als het moeilijk is. De Heere Jezus bidt ook tot Zijn Vader, Hij durft ook te vragen "Waarom verlaat Gij Mij?".
- *Ik durf niet, want het doet misschien pijn.* Wat zegt de Bijbel daarover? Als je gelooft, gaat alles niet vanzelf, maar God wil erbij zijn. De Bijbel waarschuwt juist dat, als je gelooft, je vervolgd zult worden.
- *Als iedereen het doet, doe ik het ook.* Samen met anderen kun je je twijfel overwinnen. Samen kun je je gedachten beter ordenen.
- *Is het water niet te koud?* Hierbij zou het helpen als iemand het voordoet en zegt dat het lekker water is. In het geloof kan iemand anders je ook vertellen wat er in zijn/haar leven is gebeurd en hoe God vertroost heeft.
- *Als er een bordje staat 'verboden te duiken', zou ik het niet doen.* Over sommige dingen is de Bijbel heel duidelijk dat je het niet moet doen. Denk aan de verzoeking in de woestijn van de Heere Jezus. Hij sprong ook niet, omdat Hij God niet wilde verzoeken, Luk. 4:12.

Sluit af met welke vraag op de vraag van Johannes lijkt. Johannes begrijpt zijn gevangenschap (pijn) niet. God zegt op meerdere plekken in de Bijbel dat vervolging erbij hoort. Jak. 1:2: Grote vreugde!

Spel om op deze avond te doen

Flitskaartjes, zie map-verwerkingen HHJO/LCJ website HHJO.

Doel: Wanneer is er tijd om te twijfelen. Moet je snel of langzaam reageren? Verdeel de ruimte in twee delen, een vak voor snel en een vak voor langzaam. Geef bij elke vraag 5 seconden en tel ook af na het stellen van de vraag. Maak vragen zoals: Je ziet bij de buren rook uit het raam komen, snel of langzaam. Er zit een poes hoog in de boom, snel of langzaam. Je moet oversteken bij een drukke weg, snel of langzaam. Je mag kiezen wat je wilt eten morgenavond, snel of langzaam. In de Bijbel staat geloof nu, want straks kan het te laat zijn, snel of langzaam?

Bronnen:

Preek van 9-6-2024 HHK Putten ds. G. Kater over Mattheus 11Live stream: ds. G. Kater | Mattheüs 11 : 1-19 (youtube.com)

Gedicht uit de Veluwse Kerkbode 27-09-24 onder HHG Elspeet

Gebed om moed

Ik vraag U niet om vreugde en geluk
Hoewel 'k ernaar verlang met heel mijn wezen
Ik weet te goed: de zoetste vreugd’ breekt stuk.
En er zijn wonden die nooit meer genezen.
Ik tracht te zeggen: "Wat Gij doet, is goed."
Maar geef mij toch een heel klein beetje moed.

Ik vraag niet om een leven zonder strijd.
De vrede is het waard, ervoor te vechten.
Als in mijn hart maar groeit de zekerheid
Dat 'k mij door alles meer aan U ga hechten.
Want als ik bij U ben, is alles goed!
Maar geef mij toch een heel klein beetje moed.

Ik vraag U niet dat ik begrijpen mag
Waarom U déze weg mij hebt gewezen.

Mijn denken is verward en elke dag
Brengt nieuwe twijfel, doet opnieuw mij vrezen.
En toch geloof ik: Gij maakt alles goed!
Maar geef mij alstublieft, een beetje moed.

Bijbelstudie 5

Lezen Markus 6:14-29
Zingen Psalm 56:4 en 37:19 / Eens zal op die grote morgen (Gele bundel 34), Heer wijs mij Uw weg (Gele bundel 75)

Kerngedachte

Missie voltooid

Extra informatie voor de leiding

Johannes had een hele speciale taak op aarde. Hij was de wegbereider van Jezus. Toen Jezus kwam, hield zijn taak eigenlijk op. In zijn leven en in zijn sterven lijkt hij heel sterk op de Heere Jezus. Ook daarmee wees hij heen naar Hem. Het draaide dus niet om hemzelf, maar om de Heere Jezus. Dat zijn belangrijke punten om te benadrukken.

Aanwijzingen en antwoorden

Startopdracht:

Dit gedeelte roept waarschijnlijk best wat vragen op bij de jongeren. Goed om die vooraf op te halen. Waarschijnlijk zullen die niet allemaal beantwoord worden in deze Bijbelstudie, maar het helpt vaak al om ze vooraf expliciet te maken.

Vraag 1:

Deze vraag is bedoeld om te ervaren dat het heel moeilijk is om iemand aan te spreken op zijn zonden. Hiermee kunnen ze een beetje ervaren in welke situatie Johannes zat.

Vraag 2:

a. Bespreek verschillende redenen waarom hij dit deed.
b. Herodes noemt hem rechtvaardig en heilig. Rechtvaardig betekent ‘in overeenstemming met het recht van God’. Hij zag hem dus als een goed man die deed wat God gebood in Zijn wet. Heilig wordt in de Bijbel vaak gebruikt voor personen of zaken die bij God horen en dus apart staan van het gewone. Deze eigenschappen verklaren het feit dat Johannes de zonde van Herodes niet kon aanzien en er daarom iets van moest zeggen.

Vraag 3:

a. Overeenkomsten tussen de dood van Johannes en de Heere Jezus:
    - Beiden werden gedood vanuit de boosheid van mensen die door hen aangesproken waren op hun gedrag en leven.
    - In beide gevallen gebruikten die personen anderen om het voor elkaar te krijgen. Bij Johannes beïnvloedde Herodias haar dochter, bij de Heere Jezus waren het de hogepriesters die het volk ophitsten om Zijn dood te eisen.
    - Beiden waren onschuldig.
    - Beiden hadden een proces zonder eerlijke rechtspraak.

- In beide gevallen geloofden de machthebbers (Herodes en Pilatus) in hun onschuld maar lieten hen toch, tegen hun zin, doden.
- Beiden werden gedood op een feestdag.
- Beiden werden begraven door hun volgelingen.

b. De Heere Jezus stond weer op uit de dood en heeft daarmee de dood overwonnen. En Hij doet ook iets voor ons: Zijn voorbede in de hemel. De Heere Jezus stierf voor zondaren, Johannes niet. De Heere Jezus hoefde eigenlijk niet te sterven, want Hij was zonder zonde. Johannes was ondanks alles toch een zondaar die daarom moest sterven.

Vraag 4:

a. Benoem ook je eigen gedachten bij dit gedeelte om het gesprek op gang te helpen.
b. De liefde van God houdt door alles heen stand. Daardoor zijn wij overwinnaars, ook al lijkt dat er uiterlijk misschien niet op. Die liefde van God gaat alles te boven.

Vraag 5:

a. Een wachtpost is iets wat bestaat voor iets anders. Het heeft als doel om te zorgen voor bijvoorbeeld een stad. Die wachtpost is een middel. Daarnaast is die tijdelijk. Na een tijdje wordt een wacht weer afgelost. De wacht wordt afgelost, maar de wachtpost blijft bestaan tot ie niet meer nodig is. Ook Johannes' leven bestond voor iemand anders. Zijn taak was het wijzen op de Heere Jezus. Dit wat ook een tijdelijke taak.
b. Bespreek hoe zij zelf iets van de Heere Jezus kunnen laten zien in hun leven. Als ze dat lastig vinden, kun je ook vragen of zij andere mensen kennen die dit doen.

Vraag 6:

Bespreek de verschillende kanten van deze geschiedenis. Geef ook ruimte aan emoties die er bij deze geschiedenis naar boven komen. In principe is het een heel wrede en gemene gebeurtenis. Johannes komt zo wel heel tragisch aan zijn einde. Toch was het einde voor hem niet erg. Hij werd na zijn dood echt gelukkig in de hemel. Het tragische zit ook in Herodes en zijn gezin. Uiteindelijk zijn zij degenen die ongelukkig zijn.

Afronding

Loop de vragen nog een keer kort langs. Mogelijk zijn er vragen blijven liggen. Dit kan eventueel in een aparte avond meegenomen worden.